

การศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานประชาสัมพันธ์
ในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

นางปิ่นดา พุ่มแย้ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2544
ISBN 974-03-1521-6
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS IN PUBLIC RELATIONS
IN THE DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER THE MINISTRY
OF UNIVERSITY AFFAIRS, BANGKOK

Mrs. Pinida Pumyam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-03-1521-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาศาภาพและปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน
สาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

โดย

นางปิ่นดา พุ่มแย้ม

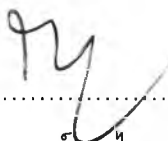
สาขาวิชา

บริหารการศึกษา

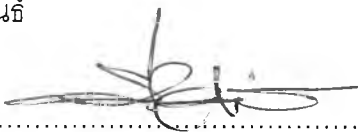
อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ปองสิน ชูวัฒน์กุล

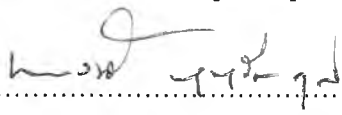
คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คนบดีคณะกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.ปองสิน ชูวัฒน์กุล)

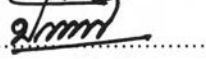

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

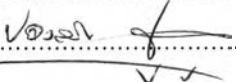
ปิณิดา พุ่มแย้ม : การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS
IN PUBLIC RELATIONS IN THE DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER THE
MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS, BANGKOK) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.ปองสิน
ชูวัฒน์กุล, 231 หน้า. ISBN 974-03-1521-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนสาธิต
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารจำนวน 43 คน
และอาจารย์ จำนวน 234 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่และ
ร้อยละ กรอบการวิจัยที่ใช้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ 7 ด้าน คือ 1) ความสัมพันธ์
ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและโรงเรียน
4) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 5) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคม
ศิษย์เก่า สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ 6) กิจกรรมของนักเรียนและการบริการชุมชนของโรงเรียน 7) การใช้เอกสารสิ่งพิมพ์
และสื่อมวลชน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93) มีการดำเนินงาน 7 ด้าน คือ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน
2) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและโรงเรียน 4) ความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 5) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า สมาคมวิชาชีพ
ต่าง ๆ 6) กิจกรรมของนักเรียนและการบริการชุมชนของโรงเรียน 7) การใช้เอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชน ส่วนปัญหา
การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน บางส่วน (ร้อยละ 58) มีปัญหาการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน 3) กิจกรรมของนักเรียนและการบริการ
ชุมชนของโรงเรียน ส่วนน้อย (ร้อยละ 34) มีปัญหาการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและ
โรงเรียน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาคมผู้ปกครองและครู
สมาคมศิษย์เก่า สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ 4) การใช้เอกสารสิ่งพิมพ์ และสื่อมวลชน

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4383716827 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : STATE AND PROBLEMS / IN PUBLIC RELATIONS / THE DEMONSTRATION SCHOOLS

PINIDA PUMYAM : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS IN PUBLIC RELATIONS IN

THE DEMONSTRATION SCHOOLS UNDER THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS,

BANGKOK . THESIS ADVISOR : PONGSIN CHUWATTANAKUL, Ph.D. 231 pp. ISBN 974-03-

1521-6 .

The purpose of this research was to study the state and problems in public Relations in the demonstration schools under the Ministry of University Affairs, Bangkok. The population were 43 administrators and the samples were 234 teachers. Statistics used to analyze the data were frequency and percentage. The theoretical framework for this study was the public relations management in 7 aspects which were 1) Relationship between school personnel, 2) Relationship between teachers and students, 3) Relationship between alumni and schools , 4) Relationship between schools , parents and communities, 5) Relationship between parents and teachers, alumnus, and other associations, 6) School activities and school community services, and 7) The use of printed document and mass media .

It was found that the 7 aspects of School Public Relations was in practice. There were 58 % of schools had problems in 1) Relationship between school personnel, 2) Relationship between teachers and students, and 3) School activities and school community services. And 34% had problems in 1) Relationship between alumni and schools, 2) Relationship between schools, parents and communities, 3) Relationship between parents and teachers, alumnus, and other associations, and 4) The use of printed document and mass media as their problems.

Department Educational Administration

Field of study Educational Administration

Academic year 2001

Student's signature

Advisor's signature.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ปองสิน ชูวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาอย่างยิ่ง ในการให้คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็น พร้อมทั้งตรวจปรับแก้ไขทุกขั้นตอนด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีซึ่งตลอดเวลาที่ทำการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบแบบสอบถาม ที่ให้ความกรุณาตรวจแบบสอบถาม ซึ่งเเนะปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.วิษณุ สุวรรณเพิ่ม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิภา สุประดิษฐ์ ณ อยุธยา ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ อาจารย์ ดร.ชื่นชนก โควินท์ ที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและคณาจารย์โรงเรียนสาธิต ทั้ง 5 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณระพีพรรณ ทองหล่อและครอบครัว ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้านตลอดมา ขอขอบคุณ อาจารย์ ศิริพร ธรรม พี ๆ และเพื่อนนิสิตภาควิชาบริหารการศึกษากุทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจ

หากการวิจัยนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่วงการบริหารการศึกษา ข้าพเจ้าขอขอบคุณความดีนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครู-อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ คำแนะนำ และเมตตาช่วยเหลือตลอดมา

ปิ่นดา พุ่มแย้ม

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิจัย.....	9
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายของการประชาสัมพันธ์.....	10
ความหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	12
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์.....	13
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	16
หลักการประชาสัมพันธ์.....	18
หลักการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	20
วิธีการและกิจกรรมในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	22
เครื่องมือและสื่อในการประชาสัมพันธ์.....	30
การดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	35
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน.....	37
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	41
งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง.....	50

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	56
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การสร้างเครื่องมือ.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนสาธิต.....	65
ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนสาธิต.....	107
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	145
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	145
วิธีดำเนินการวิจัย.....	145
สรุปผลการวิจัย.....	146
อภิปรายผลการวิจัย.....	158
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	179
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	180
รายการอ้างอิง.....	182
ภาคผนวก.....	188
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	225

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนผู้บริหารและอาจารย์ที่ใช้ในการวิจัย.....	57
2 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน.....	59
3 แสดงคำร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	62
4 แสดงคำร้อยละสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน.....	65
5 แสดงคำร้อยละสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน.....	73
6 แสดงคำร้อยละสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความ สัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและโรงเรียน.....	79
7 แสดงคำร้อยละสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน.....	85
8 แสดงคำร้อยละสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ.....	91
9 แสดงคำร้อยละสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านกิจกรรม นักเรียน และการบริการชุมชนของโรงเรียน.....	97
10 แสดงคำร้อยละสภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านการใช้ เอกสาร สิ่งพิมพ์และสื่อมวลชน.....	103
11 แสดงคำร้อยละปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคลากรในโรงเรียน.....	107
12 แสดงคำร้อยละปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน.....	112
13 แสดงคำร้อยละปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างศิษย์เก่าและโรงเรียน.....	117
14 แสดงคำร้อยละปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน.....	120
15 แสดงคำร้อยละปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ.....	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 แสดงค่าร้อยละปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านกิจกรรม นักเรียน และการบริการชุมชนของโรงเรียน.....	127
17 แสดงค่าร้อยละปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ด้านการใช้ เอกสาร สิ่งพิมพ์และสื่อมวลชน.....	130
18 แจกแจงความถี่สภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน 7 ด้าน.....	133
19 แจกแจงความถี่ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน 7 ด้าน.....	140